

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering

Ørland kommune

pr 01.04.2020

OPPSUMMERING

Risiko- og vesentlighetsvurderingen skal danne grunnlag for kontrollutvalgets og eventuelt kommunestyrets videre arbeid med valg av forvaltningsrevisjonsprosjekter og herunder plan for forvaltningsrevisjon for en nærmere angitt periode. Revisors helhetlige risiko- og vesentlighetsvurdering identifiserer områder hvor det anbefales å gjennomføre forvaltningsrevisjon. Med risiko og vesentlighet menes her sannsynligheten for at et forhold kan inntreffe og konsekvensen dersom angjeldende forhold inntreffer. Rød fargekode indikerer at revisors samlede vurdering av risiko og vesentlighet tilsier at behovet for forvaltningsrevisjon er høyt. Gul farge indikerer at behovet ligger på et middels nivå, mens grønn farge indikerer et lavt behov for forvaltningsrevisjon.

Risiko- og vesentlighetsvurderingen ser på områder innenfor kommuneorganisasjonen, tjenesteområdene og selskaper som kommunen har eierinteresser i. Tabellen nedenfor gir en oppsummering av risikovurderingen som er gjort i Ørland kommune innenfor kommuneorganisasjon og tjenesteområdene. Nærmere beskrivelse av datagrunnlag og vurderinger inngår i de ulike kapitlene for områdene.

Tabell 1. Oppsummering av risikovurderingene innenfor kommuneorganisasjonen og tjenesteområdene

Høy risiko	Middels risiko	Lav risiko
Økonomistyring og økonomirapportering	Offentlige anskaffelser	PPT
Organisering	HMS	Barnevern
Saksbehandling	Etikk og varsling	Voksenopplæring
Grunnskole	IKT	Kultur, barne- og ungdomstiltak
Økonomisk sosialhjelp	Beredskapsplaner og ROS-analyser	Flyktninger
Hjemmetjenesten og sykehjem	Barnehage	Renovasjon
Psykatri/psykisk helsevern og rus	Bolig	Brann- og redningstjenester
Byggesak	Lege/legevakt/helsestasjon	Samferdsel
	Funksjonshemmede og psykisk utviklingshemmede	
	Folkehelse	
	Planarbeid	
	Eiendomsforvaltning	
	Vann og avløp	
	Næring	

Risikovurderinger knyttet til kommunen sine eierinteresser er oppsummert i tabell 2. Nærmere beskrivelse av datagrunnlag og vurderinger inngår kapittelet for selskap kommunen har eierinteresser i.

Tabell 2. Oppsummering av risikovurderingene for eierskap

Høy risiko	Middels risiko	Lav risiko
Fosenkraft AS	Generell eierskapskontroll	Fosen renovasjon IKS
Fosen Helse IKS	SAVA AS	Fosenvegene ei timte byn AS
Kopparn utvikling AS	Fosen brann- og redningstjenester IKS	
	TrønderEnergi AS	

INNHALDSFORTEGNELSE

OPPSUMMERING	2
1 INNLEDNING	6
2 UTVIKLINGSTREKK I OVERORDNEDE RAMMEBETINGELSER	7
2.1 Demografiske endringer	7
2.2 Klima, energi og beredskap	7
2.3 Kommunestruktur	8
2.4 Regelverksendringer	9
2.5 Økonomi og kontroll.....	9
2.6 Digitalisering	9
3 ØRLAND KOMMUNE	10
3.1 Nøkkeltall for Ørland kommune	10
3.2 Kommuneorganisasjonen	11
3.2.1 Kommunesamarbeid	11
3.2.2 Investeringsplaner.....	12
3.3 Tidligere revisjoner og tilsyn	12
4 RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING	13
4.1 Kommuneorganisasjonen	13
4.1.1 Økonomi	13
4.1.2 Organisasjon.....	16
4.2 Tjenesteområdene.....	20
4.2.1 Oppvekst	20
4.2.2 Velferd	24
4.2.3 Helse- og omsorgstjenester	27
4.2.4 Teknisk drift	32
4.3 SELSKAPER HVOR KOMMUNEN HAR EIERINTERESSER.....	37
4.3.1 Eierskapskontroll.....	39
4.3.2 Forvaltningsrevisjon i selskaper	39
Vedlegg 1 Metode	43
Datagrunnlag	43
Kommunale dokumenter	43
Statistikk.....	43
Eksterne dokumenter	43
Intervju i kommunen	43
Vurderinger.....	43
Vurdering av risiko- og vesentlighet.....	43
Vurdering av metoden	46

Tabell

Tabell 1.	Oppsummering av risikovurderingene innenfor kommuneorganisasjonen og tjenesteområdene.....	2
Tabell 2.	Oppsummering av risikovurderingene for eierskap.....	3
Tabell 3.	Om kommunen.....	10
Tabell 4.	Ørland og Bjugn kommune sine kontroller og tilsyn de siste årene.....	12
Tabell 5.	Økonomisk situasjon	14
Tabell 6.	Finansiering av driften	15
Tabell 7.	Utgifter til tjenesteområder	16
Tabell 8.	Sykefravær.....	18
Tabell 9.	Barnehage	20
Tabell 10.	Grunnskole.....	21
Tabell 11.	Barnevern	22
Tabell 12.	Økonomisk sosialhjelp.....	25
Tabell 13.	Bolig.....	26
Tabell 14.	Helse og omsorg	28
Tabell 15.	Kompetanse i helse og omsorg	29
Tabell 16.	Psykiatri og rusomsorg.....	29
Tabell 17.	Byggesak	33
Tabell 18.	Eiendomsforvaltning.....	34
Tabell 19.	Vann og avløp.....	35
Tabell 20.	Renovasjon	35
Tabell 21.	Eierandeler til tidligere Ørland og Bjugn kommune i felles selskap	38
Tabell 22.	Eierandeler til tidligere Ørland og Bjugn kommune i andre selskap	39
Tabell 23.	Beskrivelse av sannsynlighet	44
Tabell 24.	Beskrivelse av konsekvens	44

Figurer

Figur 1.	Organisasjonskart Ørland 2020.....	11
Figur 2.	Risikovurdering økonomi	13
Figur 3.	Risikovurdering organisasjon	17
Figur 4.	Risikovurdering oppvekst	20
Figur 5.	Kultur og fritid	24
Figur 6.	Risikovurdering velferd.....	25
Figur 7.	Risikovurdering helse og omsorg	27
Figur 8.	Risikovurdering teknisk	32
Figur 9.	Risikovurdering eierskap	38
Figur 10.	Kombinasjon av sannsynlighet og konsekvens.....	45
Figur 11.	Risikovurdering	45

1 INNLEDNING

Formålet med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å gi kontrollutvalget og fylkestinget et overordnet verktøy til å velge områder innen fylkeskommunens virksomhet som det kan være aktuelt å gjennomføre et forvaltningsrevisjonsprosjekt eller en eierskapskontroll.

Risiko- og vesentlighetsvurderingen skal danne grunnlag for kontrollutvalgets og fylkestingets videre arbeid med valg av forvaltningsrevisjonsprosjekter og herunder plan for forvaltningsrevisjon for en nærmere angitt periode.

Kommunelovens § 23-3 forklarer at forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak. Andre ledd sier at kontrollutvalget minst en gang i valgperioden skal utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunes eller fylkeskommunens virksomhet eller virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurdering er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Kommunelovens § 23-4 omtaler eierskapskontroll, som innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak eller anerkjente prinsipper for eierstyring. På samme måte som for forvaltningsrevisjoner, skal det utarbeides en plan basert på risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Revisjon Midt-Norge utarbeider risiko- og vesentlighetsanalyser i sine kommuner, inklusive fylkeskommunen, ved starten av ny valgperiode og vurderingen oppdateres årlig med nytt tallmateriale og eventuelt nye vurderingen ved behov. Analysen gjennomføres i samarbeid med oppdragsansvarlig revisor på finansiell revisjon.

Analysen er viktig for at revisorene innen finansiell og forvaltningsrevisjon skal kunne ha forståelse for risikoene i organisasjonen og hvor det er mest behov for å rette oppmerksomheten i revisjonsarbeidet. For forvaltningsrevisjon betyr det at revisor, sammen med kontrollutvalget, effektivt kan konkretisere problemstillinger og gjennomføre undersøkelser målrettet, og der det er mest behov for å gå inn med forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

2 UTVIKLINGSTREKK I OVERORDNEDE RAMMEBETINGELSER

2.1 Demografiske endringer

Utviklingen i størrelsen på og sammensetningen av befolkningen vil ha betydning for dimensjonering av tjenestetilbud og kommunens inntekter og utgifter. Ifølge Statistisk Sentralbyrås (SSB) hovedalternativ for befolkningsframskrivninger vil befolkningsveksten i Norge flate ut de neste ti årene for deretter å synke videre. Forutsatt at de innenlandske flyttemønstrene vi har sett de siste ti årene fortsetter, viser befolkningsframskrivingene frem mot 2040 at sentrale strøk vil oppleve en vekst i folketallet, mens mange distriktskommuner vil få en nedgang i folketallet. Ifølge SSB innebærer framskrivingene en fortsatt sentralisering, særlig blant unge voksne. Et annet utviklingstrekk er at andelen eldre i befolkningen ventes å øke betydelig. I hovedalternativet til SSB øker andelen av befolkningen som er 70 år og eldre fra 12 prosent i 2018 til 21 prosent i 2060. Økningen er spesielt sterk blant de som er 80 år eller eldre. Ifølge SSB vil aldringen bli klart sterkest i distriktene. Aldringen i distriktene vil forsterkes ved at unge mennesker i fruktbar alder flytter mot byen og at barna deres også i større grad vil bli født i sentrale strøk. Når de eldre samtidig blir igjen på bygda, vil mer enn hver tredje innbygger i en del distriktskommuner ha passert 70 år i 2040. Endringer i befolkningens størrelse og sammensetning kan være vanskelig å fange opp i den kommunale planleggingen. Kommuner som forholder seg passivt til framskrivninger av kommunens befolkning løper en risiko for å bli ute av stand til å tilby riktige tjenester, i riktig omfang til riktig tid.

2.2 Klima, energi og beredskap

Både effekter av klimaendringene og omstillingen til lavutslippssamfunnet representerer risikoer for kommunene og lokalt næringsliv. Klimarisiko kan deles inn i fysisk risiko, overgangsrisiko og ansvarsrisiko. Fysisk risiko dreier seg om kostnader forbundet med fysisk skade som følge av klimaendringer (f.eks. mer ekstremvær, flom og ras). Overgangsrisiko dreier seg om samfunnsmessige konsekvenser som følge av endringer i politikk/reguleringer og teknologi når verden skal omstilles til et lavutslippssamfunn. Ansvarsrisiko handler om muligheten for erstatningskrav og søksmål knyttet til beslutninger eller mangel på beslutninger relatert til klimapolitikk eller klimaendringer. Ansvarsrisiko kan f.eks. være relevant i sammenheng med kommunenes ansvar for klimatilpasning, velfungerende avløpsnett og håndtering av overvann. Den samlede klimarisikoen vil på direkte eller indirekte vis kunne påvirke befolkningsutvikling, sysselsetting/næringsutvikling, skatteinntekter, verdi av eiendom/infrastruktur og derigjennom få stor betydning for kommuneøkonomien og kommunens generelle attraktivitet for næringsliv og beboere. Klimarisiko har også betydning

for energiforsyning og beredskap. Det er derfor viktig at klimarisiko tas inn i den kommunale planleggingen på alle tjenesteområder og nivåer. Høsten 2018 kom det nye statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning som skal legges til grunn ved kommunal planlegging og enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven.

2.3 Kommunestruktur

I en kommunesammenslåing ligger det et stort potensial for endring og utvikling. Det vil være en utfordring for kommunene å utnytte dette mulighetsrommet fullt ut, samtidig som at de får til en god overgang fra to kommuner til én. Organisasjonsendringen i seg selv kan være en utfordring, og det er viktig å sikre gode løsninger både på systemnivå og individnivå. Den nye kommunen skal gjerne ha nye systemer og verktøy, reglement og retningslinjer, og kommunens forhold til eksterne endrer seg gjerne. Dette gjelder for eksempelvis avtaler og anskaffelser, men også endrede sammensetninger i interkommunale selskaper eller vertskommunesamarbeid. Slike endringer gjelder også for tilgrensende kommuner som ikke er en del av en sammenslåing, men samarbeider med en eller flere sammenslåingskommuner. Det kan være flere grunner til sammenslåing mellom kommuner. I noen tilfeller kan det være slik at en eller flere av kommunene som slås sammen historisk har kjøpt tjenester, og i den nye kommunen må disse tjenestene bygges opp fra grunnen av. For kommuner som slår seg sammen og de som ikke gjør det foreligger det gjerne en endring i størrelsen på statlige midler som tilfaller kommunen.

Kommunereformen fører til at færre bor i kommuner under 10 000 innbyggere fra 2020, og flere vil bo i kommuner med over 50 000 innbyggere.¹ Uavhengig av kommunereformen har det også skjedd en demografisk endring hvor flere flytter til tettbygde strøk og færre bosetter seg i spredtbygde strøk, og utkantkommuner gjerne får en større andel eldre sammen med begrenset vekst eller nedgang i yngre aldersgrupper. Endringene vises spesielt godt i Nordland i 2019, hvor fylket som helhet hadde en befolkningsnedgang på 937 personer i de tre første kvartalene i 2019.²

Mange mindre kommuner har utfordringer med å rekruttere og beholde kompetanse og ressurser for å levere gode tjenester. Kommunene har gjerne for få innbyggere og brukere til å kunne etablere fagmiljø. De mindre kommunene er under et økt press som følge av befolkningsnedgang, færre barn og flere eldre, reduserte overføringer til kommuner som ikke

¹ KS, 2019

² Statistisk sentralbyrå, 2019

sammenslås med andre, nye oppgaver og økte krav gjennom for eksempel bemanningsnormer og lignende.³

Mange mindre kommuner er avhengige av samarbeid med andre kommuner for å kunne yte gode tjenester. Samarbeid kan eksempelvis skje gjennom å etablere interkommunale selskaper eller vertskommunesamarbeid. I vertskommunesamarbeid kan man se at for kommuner som ikke er vertskommuner, forsvinner arbeidsplasser ut av kommunen.

2.4 Regelverksendringer

En lovendring kan innebære en risiko. Ny kommunelov, samt nye forskrifter (eksempelvis internkontrollforskriften) er fullt ut gjeldende fra 2020. Endringer i forvaltningslov og arkivlov, som er to sentrale lover for norske kommuner, forventes å komme i 2020. I tillegg kan vi også trekke fram lovendringer og endringer i annet regelverk som berører de to store sektorene oppvekst og helse og omsorg.

2.5 Økonomi og kontroll

Kommunenes handlingsrom bestemmes av flere forhold, og endringer i inntektssystemet med blant annet rammeoverføringer, inntekts-, formues- og eiendomsskatt kan få stor betydning for kommunens økonomi og mulighet for å utføre pålagte oppgaver.

Det er risiko knyttet til om kommunen har betryggende internkontroll og om kvalitetssystem er egnet, tatt i bruk og blir brukt. Nye regler innenfor personvern påvirker utøvelsen av noen oppgaver. Det er kontinuerlige endringer innenfor bruken av datasystemer og digital dialog, som kan endre måten oppgaver utføres på og som krever kompetanse både for å ta i bruk nye løsninger og drifte dem.

Offentlige anskaffelse trekkes også fram som et risikoområde blant annet fordi regelverket oppleves som komplisert og vanskelig.

2.6 Digitalisering

Bruken av IKT og digitalisering endrer utførelsen av oppgaver og gir i mange sammenhenger en effektiviseringsgevinst. Mange kommuner jobber med ulike digitaliseringsprosjekter eksempelvis innbyggerdialog og velferdsteknologi. Denne digitalisering fører til utvikling og endring av måten oppgaver utføres på, det gir nye risikoer i forhold til at man forutsetter at teknologien fungerer og et stort flertall av slike systemer berører personvern og behandling av sensitive personopplysninger.

³ Brandtzæg, Lunder, Aastvedt, Thorstensen, Groven & Møller (2019)

3 ØRLAND KOMMUNE

Ørland kommune er fra 1. januar 2020 en ny sammenslått kommune fra de tidligere kommunene Bjugn og Ørland. Administrasjonssenteret i den nye kommunen er Bjugn.

3.1 Nøkkeltall for Ørland kommune

Tabell 3. Om kommunen

Nøkkeltall	Bjugn	Ørland	KOSTRA-gruppe	Landet uten Oslo
	2019	2019	2019	2019
Innbyggere (antall)	4955	5368	205477	4674089
Fødte per 1000 innbyggere	12.5	9.3	18.6	9.7
Døde per 1000 innbyggere	8.5	8.8	14.4	7.9
Netto innflytting (antall)	31	28	950	18435
Andel skilte og separerte 16-66 år (prosent)	11.5	9.4	20.0	10.6
Andel enslige innbyggere 80 år og over (prosent)	60.1	63.2	107.5	61.5
Andel enslige forsørgere med stønad fra folketrygden (prosent)	..	..	0.0	0.0
Andel uførepensjonister 16-66 år (prosent)	..	..	0.0	0.0
Registrerte arbeidsledige i prosent av befolkningen i alderen 15-74 år (prosent)	1.4	1.1	2.6	1.4
Andel innvandrerbefolkning (prosent)	7.5	8.1	23.6	15.9
Forventet levealder ved fødsel, kvinner (år)	..	..	..	..
Forventet levealder ved fødsel, menn (år)	..	..	..	..
Innbyggere som bor i tettsteder per 1.1. (antall)	1828	3389	283844	3690843

Kilde: SSB

Ørland har en befolkning per 01.01.202 på 10 323 innbyggere. Tabellen ovenfor viser at både Bjugn og Ørland opplevde en positiv netto innflytting til sine kommuner i 2019.

Tabellen ovenfor presenterer nøkkeltall over befolkningen i Bjugn og Ørland kommune per 2019. Tallene i analysen sammenlignes med KOSTRA-gruppe 8 som den nye kommunen Ørland tilhører fra 2020. Den tidligere kommunen Ørland var plassert i KOSTRA-gruppe 8, mens Bjugn var plassert i KOSTRA-gruppe 2. Statistisk sentralbyrå baserer definisjonen av KOSTRA-grupperingen på tre ulike dimensjoner: folkemengde, bundne kostnader og frie disponible inntekter per innbygger. KOSTRA-gruppe 8 defineres som mellomstore kommuner med lave bundne kostnader per innbygger, middels frie disponible inntekter. Definisjonen på KOSTRA-gruppe 2 er små kommuner med middels bundne kostnader per innbygger, middels frie disponible inntekter. Tallene i analysen sammenlignes også med landet uten Oslo.

Statistikken brukt i tabellene i analysen er basert på foreløpig publisering av KOSTRA-rapporteringen for 2019. I noen tabeller er foreløpig tall for enkelte variable ikke tilgjengelig. Tall for tidligere årganger vil bli kommentert og brukt der det er hensiktsmessig.

3.2 Kommuneorganisasjonen

Kommunedirektør i Ørland er Emil Raaen. Raaen var tidligere rådmann i Bjugn kommune og ble ansatt som prosjektleder for sammenslåingen av Ørland og Bjugn. Fra 01.01.2020 har Raaen vært kommunedirektør i Ørland.

Organisasjonskartet nedenfor viser at kommunen er organisert med seks fagområder med hver sin kommunalsjef. Kommunalsjef for næring, arbeid og kultur er også assisterende rådmann.

Kilde: Ørland kommune

Figur 1. Organisasjonskart Ørland kommune 2020

3.2.1 Kommunesamarbeid

Ørland kommune er en del av Fosen Brann- og redningstjeneste. Det er et interkommunalt selskap som samarbeider brann-, redning- og feiertjeneste i kommunene Ørland og Åfjord. Åfjord er en sammenslått kommune med Roan fra 01.01.2020.

Ørland kommune deltar i Fosenregionen som er et interkommunalt samarbeidsorgan for kommunene Ørland, Indre Fosen, Osen og Åfjord. Fosenregionen samarbeider om følgende:

- Fosen Lønn
- Fosen Regnskap
- Fosen Inkasso
- Fosen IKT
- Fosenveiene AS
- Fosen Barnevern
- Fosen Kemnerkontoret
- Fosen Helse IKS

3.2.2 Investeringsplaner

I forslaget til budsjettet for 2020 og økonomiplan 2020-2023 viser investeringsbudsjettet at den største investeringen i 2020 er bygging av ny ungdomsskole i Botngård. Denne skal ferdigstilles sommeren 2020. Kommunen skal også bygge ny brannstasjon i Botngård som er fullfinansiert med overføring fra vedtatte midler i 2019, samt bruk av avsatt fond. Det er også avsatt midler til vannledninger Bjugn Nord som vil styrke vannforsyningsikkerheten og kapasiteten til abonnenter på nordsiden av Kopparen. Vannledning mellom Korsgata og Steinvik vil balansere trykket og øke kapasitet til nytt høydebasseng.

Kommunen skriver i sitt forlag at med unntak av 2020 er investeringsbudsjettet lagt opp til at kommunen skal holde seg innenfor sitt måltall og derav redusere kommunens gjeld. I april 2020 behandler kommunestyret sak om saldering av investeringsbudsjettet, som er rebudsjettering av prosjekter fra 2019.

3.3 Tidligere revisjoner og tilsyn

I tabellen nedenfor finnes en oversikt over forvaltningsrevisjonsprosjekter, selskapskontroller og statlige tilsyn gjort i de to tidligere kommunene Ørland og Bjugn.

Tabell 4. Ørland og Bjugn kommune sine kontroller og tilsyn de siste årene

Område	Kommune	Type kontroll/tilsyn	År
Økonomistyring	Bjugn	Forvaltningsrevisjon	2018
Innkjøpsrutiner offentlige anskaffelser	Ørland	Forvaltningsrevisjon	2018
Kvalitet i hjemmebasert pleie og omsorg	Ørland	Forvaltningsrevisjon	2017
Byggesaksbehandling	Bjugn	Forvaltningsrevisjon	2016
Tidlig innsats i Ørland kommune	Ørland	Tilsyn Fylkesmann	2017
Tjenester til personer med utviklingshemming	Bjugn	Tilsyn Fylkesmann	2017
Tjenester til eldre i sykehjem	Bjugn	Tilsyn Fylkesmann	2017
Tidlig innsats i Ørland kommune	Ørland	Tilsyn Fylkesmann	2018
Tilskuddsforvaltning på landbruksområdet	Bjugn	Tilsyn Fylkesmann - dokumentkontroll	2019
Tilskuddsforvaltning på landbruksområdet	Ørland	Tilsyn Fylkesmann - dokumentkontroll	2019
Tidlig innsats Bjugn kommune	Bjugn	Tilsyn Fylkesmann	2019
Kommunetilsyn grunnforurensning	Ørland	Tilsyn Fylkesmann	2019
Arkivorganisering og elektronisk arkivdanning	Ørland	Arkivverket	2018
Sava AS	Ørland	Selskapskontroll	2016

4 RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING

Revisors helhetlige risiko- og vesentlighetsvurdering identifisere områder hvor det anbefales å gjennomføre forvaltningsrevisjon. Med risiko og vesentlighet menes her sannsynligheten for at et forhold kan inntreffe og konsekvensen dersom angjeldende forhold inntreffer. Rød fargekode indikerer at revisors samlede vurdering av risiko og vesentlighet tilsier at behovet for forvaltningsrevisjon er høyt. Gul farge indikerer at behovet ligger på et middels nivå, mens grønn farge indikerer et lavt behov for forvaltningsrevisjon.

4.1 Kommuneorganisasjonen

4.1.1 Økonomi

Figur 2 er en oppsummering av risikovurderingene som er gjort relatert til økonomi.

Figur 2. Risikovurdering økonomi

Revisor sin samlede vurdering av risiko og vesentlighet relatert til økonomi tilsier at risikoen er høy innenfor økonomistyring og økonomirapportering. Ørland kommune har høy gjeld som påvirker kommunens økonomi. Kommunen skriver selv at det har vært utfordringer knyttet sammenslåing av to organisasjoner, noe som kan påvirke rutinene og kompetansen innen fagområdet.

I fortsettelsen under følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingene.

Økonomi i kommunen

Ørland kommune deltar i det regionale samarbeidet Fosen Regnskap, som fører regnskap og er fakturamottak for kommunene Ørland, Indre Fosen, Osen og Åfjord. Ørland kommune er vertskommune for Fosen Regnskap.

Tabell 5. Økonomisk situasjon

Nøkkeltall	Bjugn	Ørland	KOSTRA-gruppe	Landet uten Oslo
	2019	2019	2019	2019
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	-0.9	-1.6	-0.3	1.2
Årets mindre/merforbruk i driftsregnskapet i prosent av brutto driftsinntekter	2.5	-0.6	0.3	0.9
Arbeidskapital ex, premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter	12.6	14.2	16.9	19.1
Netto renteeksponering i prosent av brutto driftsinntekter	94.3	..	68.4	60.2
Langsiktig gjeld ex pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter	153.1	185.9	114.5	102.6
Frie inntekter per innbygger (kr)	61924	57534	56119	57297
Fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter	7.8	-26.3	8.9	10.4
Brutto investeringsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter	42.2	39.0	20.7	16.2
Egenfinansiering av investeringene i prosent av totale brutto investeringer	10.6	21.2	3.4	11.8

Kilde: SSB

Teknisk beregningsutvalg (TBU) betrakter netto driftsresultat som hovedindikator for økonomisk balanse i kommunesektoren. Netto driftsresultat viser hvor mye som kan disponeres til avsetninger og investeringer etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. TBU anbefaler at netto driftsresultat for kommunesektoren som helhet over tid bør utgjøre om lag 2 prosent av driftsinntektene. Tabellen ovenfor viser at både Bjugn og Ørland ligger under det anbefalte nivået i 2019. Minustegnet i tabellen indikerer et merforbruk. Tall for årene 2016-2018 viser at Ørland har vært over det anbefalte nivået, på rundt 3 prosent. Tilsvarende har Bjugn vært godt over det anbefalte nivået. I økonomiplanen 2020-2023 skriver kommunen at de må benytte avsatte fondsmidler for å komme i balanse i planperioden.

Tabellen ovenfor viser at både Bjugn og Ørland har en høyere langsiktig gjeld ekskl. pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter i 2019 sammenlignet med tilhørende KOSTRA-gruppe og landet uten Oslo. Kommunen skriver i økonomiplanen 2020-2023 at den nye kommunen har svært høy gjeld, og at kommunen legger opp til å betale ned mer gjeld enn det de tar opp i økonomiplanen. Det er ikke rom for store nye investeringer i perioden.

Tabell 6. Finansiering av driften

Nøkkeltall	Bjugn	Ørland	KOSTRA-gruppe	Landet uten Oslo
	2019	2019	2019	2019
Andre driftsinntekter, ekskl. mva-kompensasjon	16.9	21.7	13.8	11.8
Andre statlige tilskudd til driftsformål	1.1	0.2	3.4	3.7
Brutto inntekt fra konsesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg, ekskl. mva-kompensasjon	0.0	0.0	0.3	0.5
Eiendomsskatt totalt	1.3	0.0	4.2	3.2
- herav Eiendomsskatt annen eiendom	1.3	0.0	2.6	1.5
- herav Eiendomsskatt boliger og fritidseiendommer	0.0	0.0	1.6	1.7
Kompensasjon for merverdiavgift i driftsregnskapet	2.7	2.7	2.0	2.1
Rammetilskudd	37.7	31.4	33.3	30.8
Salgs- og leieinntekter i driftsregnskapet	16.9	16.5	12.7	14.4
Skatt på inntekt og formue inkludert naturressursskatt	23.3	27.6	30.3	34.0
- herav Naturressursskatt	0.0	0.0	0.2	0.3

Kilde: SSB

Tabellen ovenfor viser at Bjugn har eiendomsskatt på kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum, mens Ørland ikke har eiendomsskatt i 2019. Det framkommer av økonomiplanen 2020-2023 at kommunen foreslår å innføre eiendomsskatt på faste eiendommer i kommunen og utvide Bjugn sin utskrivning til å gjelde for hele den nye kommunen.

Ørland skriver i økonomiplanen 2020-2023 at budsjettforslaget for 2020 er beheftet med usikkerhet. Det er i budsjettet foreslått reduksjonstiltak i kommunen. Kommunen må jobbe gjennom hele 2020 med å realisere tiltakene som er beskrevet og samtidig lete etter nye tiltak.

Budsjetteringsprosessen og budsjettoppfølging

Ørland er en ny kommune fra 2020 som består av to ulike organisasjoner. De to organisasjonene har lagt inn alle budsjettposter i den nye organisasjonen. Det er også av den grunn heftet en usikkerhet til føring av budsjettet, siden det er risiko knyttet til at budsjettposter er ført feil med de konsekvenser det kan gi. Eksempelvis kan en dobbel føring av inntektspost gi umiddelbare utfordringer.

I møte med finansiell revisor november 2019 får revisor opplyst at det ble gjennomført månedlige budsjettmøter med enhetene i 2019. Det var også ledermøter hver mandag og enhetsledermøter to ganger i halvåret.

Det er knyttet usikkerhet til å lage budsjett for en ny organisasjon da kommunen ikke har noen driftsår å sammenligne med, og har brukt økonomiplanen for 2019 som referanse. Arbeidet med økonomiplanen startet med tre budsjettkonferanser med formannskapene hvor de ulike

utfordringene ble gjennomgått. Rådmannens ledergruppe drøftet seg fram til et innsparingsmål for de enkelte fagområdene. Alle kommunalsjefene har hatt dialog med sine enhetsledere og tillitsvalgte. Kommunen skriver selv at det har vært en utfordring å slå sammen to organisasjoner, samtidig kjøre nedskjæringer og ikke ha et sammenligningsgrunnlag på alle områdene. En sammenslåing kan innebærer en risiko for at kontinuitet innen fag, og kompetanse innen økonomistyring kan være endret. Det er også risiko for misnøye som følge av det i noen stillinger ikke vil være lik lønn for likt arbeid i de første årene.

Økonomisk internkontroll

Bjugn har i 2019 en høyere andel av totale utgifter for politisk styring sammenlignet med både Ørland, KOSTRA-gruppen og landet uten Oslo. Dette henger også sammen med at Bjugn har med utgiftene til fellesnemda/kommunesammenslåings-prosessen.

Tabell 7. Utgifter til tjenesteområder

Nøkkeltall	Bjugn	Ørland	KOSTRA-gruppe	Landet uten Oslo
	2019	2019	2019	2019
Andel av totale utgifter for politisk styring	4.6	1.6	0.7	0.8
Andel av totale utgifter for kontroll og revisjon	0.3	0.2	0.2	0.2

Offentlige anskaffelser

Anskaffelser under terskelverdiene blir en del av forenklet etterlevelsesk kontroll i 2020. Offentlige anskaffelser er et krevende område for mange små og mellomstore kommuner. I organisasjonsplanen til Ørland kommune er det en egen innkjøpskoordinator, som skal sørge for at lov om offentlige anskaffelser følges, og at kommunens kontrakter følges opp. Denne stillingen er med i staben til kommunalsjef økonomi og finans. På grunn av at revisor vurderer dette som et risikoreduserende tiltak vurderes offentlige anskaffelser til middels risiko.

4.1.2 Organisasjon

I figur 3 er risikovurderingen innenfor området organisasjon oppsummert og under følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingen.

Figur 3. Risikovurdering organisasjon

Revisor sin samlede vurdering av risiko og vesentlighet relatert til organisasjon tilsier at risikoen er høy innenfor organisering og saksbehandling. Dette er på bakgrunn av sammenslåing av to tidligere kommuner og etablering av en ny felles organisasjonskultur. Samtidig er det politisk uro i Ørland kommune som kan påvirke arbeidsoppgavene til administrasjonen. Sammenslåing av to kommuner påvirker saksbehandlingen i den nye kommunen, og svakheter i tjenesten kan påvirke kommunens innbyggere.

Organisering

Ørland kommune er en ny kommune fra 01.01.2020 etter en tvangssammenslåing av de tidligere kommunene Bjugn og Ørland. Kommunen har et eget fagområde for organisasjon og utvikling som skal arbeide målrettet og effektivt for at Ørland kommune skal bygge et positivt omdømme, både internt i organisasjonen og eksternt. Det skal arbeides med utarbeidelse av personalpolitiske retningslinjer som krever bred involvering av ledere og tillitsvalgte. Det skal også bygges felles organisasjonskultur hvor det også er viktig med involvering av ledere og tillitsvalgte, samt politisk nivå. Kommunen skriver i økonomiplanen at stikkord her er utarbeidelse av kommunens verdigrunnlag og etiske retningslinjer.

Etter kommunevalget 2019 har det vært politisk uro i den nye kommunen. Dette kan også føre til uro i administrasjonen, i tillegg til at administrasjonen består av ansatte fra to tvangssammenslåtte kommuner. Det kan ta tid for en ny organisasjon å danne en felles kultur

og samhold. Med bakgrunn i dette vurderer revisor risikoen på området for organisering til høyt.

Helse miljø og sikkerhet (HMS)

Tabell 8. Sykefravær

Nøkkeltall	4.kvartal 2018-3. kvartal 2019		
	Bjugn	Ørland	Kommuner samlet
Samlet sykefravær	13,36	7,24	9,83
Legemeldt sykefravær	12,14	6,21	8,49
Sykefravær undervisning	13,03	6,42	8,69
Sykefravær barnehager	13,19	15,9	12,24
Sykefravær helse, pleie og omsorg	15,5	6,43	11,01

Kilde: KS

Sykefraværet i Bjugn kommune er betydelig høyere sammenlignet med både Ørland og kommuner samlet i perioden 4. kvartal 2018 til 3. kvartal 2019. Dette gjelder de fleste gruppene, bortsett fra barnehager hvor Ørland har et sykefravær på hele 15, 9 prosent. Bjugn skriver i årsmeldingen for 2018 at den tidligere kommunen har hatt store utfordringer knyttet til et altfor høyt sykefravær og hvordan kommunen skal levere sine tjenester til innbyggerne.

Ørland nedsatte i 2017 en ressursgruppe for nærværs- og sykefraværsarbeidet, og gjennomførte gjennom hele 2018 interne kompetansetiltak og arbeid med å utvikle rutiner og metodikk for oppfølging av sykemeldte. Dersom dette videreføres for nye Ørland kommune vil det være et risikoreduserende tiltak.

Etikk og varsling

Fra kommunikasjonsstrategien for tidligere Ørland kommune kommer det fram at kommunen vedtok etiske retningslinjer 18.12.2014. Tidligere Bjugn kommune har etiske retningslinjer fra 2008. Revisor finner ingen informasjon om etikk og varsling i den nye kommunen, og vurderer derfor risikoen for etikk og varsling til middels.

Saksbehandling i kommunen

Dokumentforvaltningen i kommunen har ansvaret for tjenestene arkiv, politikk og valg. Arkivplaner i de to tidligere kommunene Ørland og Bjugn ligger tilgjengelig på den nye kommunen sin hjemmeside. Kommunen skriver på hjemmesiden at arbeidet med ny funksjonsbasert arkivplan for nye Ørland er i gang og vil bli ferdigstilt i løpet av året. Inntil ny plan er utarbeidet og vedtatt benyttes de tidligere arkivplanene.

Dokumentforvaltningen skal ivareta og utvikle kommunens lovpålagte dokumentasjonsplikt, ha fokus på åpenhet og meroffentlighetsprinsippet ovenfor kommunens innbyggere, og være en

pådriver for utvikling av gode digitale tjenester. For en ny sammenslått kommune medfører saksbehandling risiko. Kommunen må sørge for gode rutiner i den nye kommunen samtidig som historikken gjort i de to tidligere kommunene ivaretas. Svakheter i tjenesten kan påvirke kommunens innbyggere.

På kommunens hjemmesider ligger det en egen fane for innsyn. Kommunen har offentlig journal tilgjengelig på nett både for ny kommune og de to tidligere kommunene. Det framkommer fra tidligere Ørland kommune at utlegging av offentlig postjournal publiseres automatisk to dager etter journalføring, og journalen kvalitetssikres hver dag av arkivet. For tidligere Bjugn kommune legges postjournalen ut fire dager etter journalføring og kvalitetssikres av arkivet før utlegging. Hvilken praksis nye Ørland kommune har er ukjent for revisor. Begge de tidligere kommunene har benyttet ePhorte som saksbehandling- og arkivsystem.

Politiske dokumenter, møteinnkallinger og møteprotokoller fra politiske utvalg er også tilgjengelig på kommunens hjemmeside.

På bakgrunn av dette vurderer revisor risikoen for saksbehandling til å være høy.

Informasjons- og kommunikasjonsteknologi

Ørland kommune deltar i Fosen IKT som er et felles IKT-senter for de samarbeidene kommunene. Fosen IKT har fra 2018, i tillegg til tradisjonell drift, hatt en mer aktiv rolle i nyanskaffelser, prosesskartlegging og digitalisering.

Ørland kommune skriver i økonomiplanen 2020-2023 at kommunikasjonsenheten i kommunen blir en medspiller for alle enheter i nye Ørland kommune.

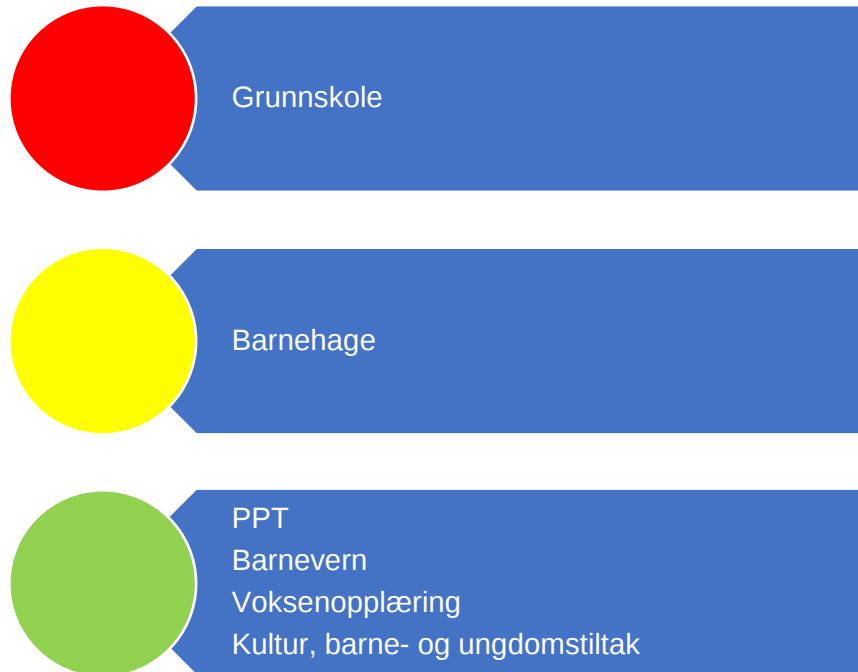
Beredskapsplaner og Risiko- og sårbarhetsanalyser

Ørland kommune har i forbindelse med kommunesammenslåingen utarbeidet en helhetlig ROS-analyse for den nye kommunen. Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalysen er utarbeidet for perioden 2020-2024. I analysen er det gjort rede for uønsket hendelse knyttet til pandemi-smittsom sykdom, som er aktuelt i den pågående perioden våren 2020 med koronaviruset, COVID-19. Analysen gir en sårbarhetsvurdering og konsekvensvurdering, og kommer med forslag til tiltak for kommunen. Ørland har oppdatert hjemmesiden sin med infoside om koronaviruset, kontaklinformasjon og samleside med artikler om viruset.

4.2 Tjenesteområdene

4.2.1 Oppvekst

I figur 4 er risikovurderingen innenfor oppvekst oppsummert.

Figur 4. Risikovurdering oppvekst

Revisor sin samlede vurdering av risiko og vesentlighet relatert til oppvekst tilsier at risikoen er høy innenfor grunnskole. På grunn av ulike resultater på nasjonale prøver i de to tidligere kommunene og en høy andel som opplever mobbing vurderer revisor risikoen på området til høy.

Barnehage

Tabell 9. Barnehage

Nøkkeltall	Bjugn	Ørland	KOSTRA-gruppe	Landet uten Oslo
	2019	2019	2019	2019
Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)	87.1	89.5	92.9	92.4
Andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning (prosent)	55.6	53.2	44.0	41.5
Andel barn, eksklusive minoritetsspråklige, som får ekstra ressurser, i forhold til alle barn i kommunale barnehager (prosent)	2.6	5.0	4.6	3.9
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 1-5 år (prosent)	60.0	94.7	83.5	86.3

Netto driftsutgifter barnehager i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	11.3	14.3	13.8	14.3
Netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år (kr)	126255	160613	164072	163025

Kilde: SSB

Ørland kommune har fem kommunale barnehager. Tall fra barnehagefakta.no viser at Ørland oppfyller pedagognormen. Kommunen har i gjennomsnitt seks barn per ansatt, noe som er 0,3 prosentpoeng høyere sammenlignet med nasjonalt gjennomsnitt. Tabellen ovenfor viser at andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanningen er høyere i både Bjugn og Ørland i 2019 sammenlignet med tilhørende KOSTRA-gruppe og landet uten Oslo. I økonomiplanen for perioden 2020-2023 skriver kommunen at de har ledig kapasitet i flere av barnehagene.

Det er i budsjettforslaget for 2020 foreslått at sommeråpen barnehage tas bort, samt ny vurdering av løpende opptak i løpet av året. Kommunen vil spare 1,5 millioner kroner på dette. Ved bortfall av løpende opptak og sommeråpen barnehage vil både bemanningssituasjonen og budsjettet for den enkelte bli mer forutsigbart. Kommunen foreslår å ha ett hovedopptak per 1. april, og barn som har rett til plass i løpet av høsten må søke til hovedopptaket.

Grunnskole

Tabell 10. Grunnskole

Nøkkeltall	Bjugn	Ørland	KOSTRA-gruppe	Landet uten Oslo
	2019	2019	2019	2019
Andel elever med spesialundervisning	7.9	5.4	8.2	7.8
Gruppestørrelser	16.3	14.7	15.8	15.8
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng	66.7	75.0	72.4	75.0
Mestringsnivå 3-5 NP: regning 8. trinn	58.3	50.0	65.6	68.7
Mestringsnivå 3-5 NP: lesing 8. trinn	39.1	41.6	41.4	41.7
Universitets- og høgskoleutdanning med en lærerutdanning	76.4	76.8	76.0	74.7
Universitets- og høgskoleutd. med annen pedagogisk utdanning	5.6	14.5	11.3	12.0
Universitets-/høgskoleutdanning, uten pedagogisk utdanning	5.6	:	4.9	5.3
Videregående utdanning eller lavere	12.5	:	7.8	7.9

Kilde: SSB

Ørland kommune har fire barneskoler og to ungdomsskoler. Fra høsten 2020 vil Botngård skole bli delt i en barneskole og en ungdomsskole. Tabellen ovenfor viser at Bjugn har en høyere andel elever med spesialundervisning enn tidligere Ørland i 2019, men omtrent samme andel som KOSTRA-gruppen og landet uten Oslo. Tidligere Bjugn kommune har lavere gjennomsnittlig grunnskolepoeng sammenlignet med alle gruppene i 2019.

Folkehelseprofilen fra Folkehelseinstituttet for Ørland 2020 viser at kommunen ligger signifikant dårligere enn landet som helhet når det gjelder laveste mestringsnivå i lesing for 5. klasse. Tabellen ovenfor viser mestringsnivået i lesing for 8. trinn ligger omtrent på samme nivå i begge kommunene. Mestringsnivået i regning for 8. trinn er lavere i de to kommunene sammenlignet med tilhørende KOSTRA-gruppe og landet uten Oslo i 2019. Statistikken fra KOSTRA viser at Bjugn hadde et lavere mestringsnivå sammenlignet med Ørland i 2018.

Ørland ligger signifikant dårligere enn landet som helhet når det gjelder trivsel på skolen viser folkehelseprofilen for Ørland 2020. Ungdataundersøkelsen 2018 viser at elevene er mindre fornøyde med skolen sin, i både tidligere Ørland og Bjugn, sammenlignet med Sør-Trøndelag og Norge som helhet. I Bjugn oppgir kun 47 prosent av respondentene at de er fornøyde med skolen sin og i Ørland 61 prosent, til sammenligning er det 64 prosent i Sør-Trøndelag og 66 prosent i Norge. Hele 19 prosent av elevene i Bjugn og 13 prosent av elevene i Ørland oppgir at de blir mobbet. Sammenlignet med Sør-Trøndelag (9 prosent) og Norge (7 prosent) er dette høyere. Høy mobbing kan gi alvorlige konsekvenser og påvirke barns oppvekstvilkår negativt.

PPT

Det framkommer i økonomiplanen 2020-2023 at PPT våren 2020 får nye lokaler i Bjugn rådhus i tilknytning til fagstab for oppvekst. Kommunen ønsker å samle sektorens kompetansegrupper. PPT sin rolle i den nye kommunen skal formes, og en målsetting er å fokusere faginstansens kompetanse mer direkte inn mot enhetenes kjernevirksomhet.

I budsjettforslaget er det foreslått en reduksjon ved PPT med 600 000 kroner som gjøres ved bruk av fondsavsetningen fra PPT som IKS. Nord-Fosen ønsker fortsatt å leie tjenester av Ørland, noe kommunen opplever som en gevinst både faglig og økonomisk.

Barnevern

Tabell 11. Barnevern

Nøkkeltall	Bjugn	Ørland	KOSTRA-gruppe	Landet uten Oslo
	2019	2019	2019	2019
Netto driftsutgifter til barnevernstenesta per innbygger 0-22 år (kr)	10274	11328	9426	8387
Barn med melding ift. innbygger 0-17 år (prosent)	3.5	4.3	5.2	4.6
Barn med barnevernstiltak ift. innbygger 0-22 år (prosent)	4.6	5.9	4.3	3.8
Barn med undersøking eller tiltak per årsverk (funksjon 244) (antall)	16.0	19.6	19.5	19.2
Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år	4.9	4.9	5.5	5.0
Andel meldinger i alt som behandles innen 7 dager	100.0	100.0	99.5	99.1

Andel meldinger som går til undersøkelse innen 7 dager	82.9	66.7	72.9	79.4
--	------	------	------	------

Kilde: SSB

Ørland kommune deltar i interkommunalt samarbeid om barnevern gjennom Fosen Barnevern. I det daglige er saksbehandlerne lokalisert på Familiens hus på Ørland Medisinske senter. Tabellen ovenfor viser at både Bjugn og Ørland i 2019 har en lavere andel barn med melding i forhold til innbyggere 0-17 år sammenlignet med tilhørende KOSTRA-gruppe og landet uten Oslo. Barn med barnevernstiltak i forhold til innbygger 0-22 år er noe høyere i Bjugn og Ørland enn sammenligningsgruppene i 2019.

Revisjon Midt-Norge gjennomfører våren 2020 forvaltningsrevisjon innenfor barnevern og revisor vurderer derfor risikoen som lav.

Voksenopplæring

Voksenopplæringen inngår i kvalifiseringsenheten, og ble høsten 2019 samlokalisert ved nedre internat i Bjugn. Enheten gir opplæringstilbud innen grunnskole for voksne og opplæring i norsk og samfunnsfag for fremmedspråklige, samt elever med rett til spesialundervisning. Ørland kommune skriver i økonomiplanen for 2020-2023 at det er i overkant 40 elever som får undervisning i voksenopplæringen. Kommunen har fått anmodning fra Direktoratet for integrering og mangfold, IMDi om bosetning av 15 nye personer for 2020 som vil trenge oppfølging og tilbud fra kommunen.

Kultur/ barne- og ungdomstiltak

Figuren nedenfor er et utklipp fra hjemmesiden til Ørland kommune som viser ulike kulturarena og tilbud som kommunen har.

> SVØMMEHALLER	> ØRLAND SPAREBANK ARENA	> FOSENHALLEN
> BJUGNHALLEN	> ØRLAND KULTURSENTER	> BJUGN KULTURHUS
> KINO	> BIBLIOTEK	> GALLERIER OG MUSEUM
> VÅTMARKSSENTERET	> SYKKELUTLEIE	> TROSSAMFUNN
> KULTURSKOLE	> ØRLAND FRIVILLIGSENTRAL	> BJUGN FRIVILLIGSENTRAL

Figur 5. Kultur og fritid

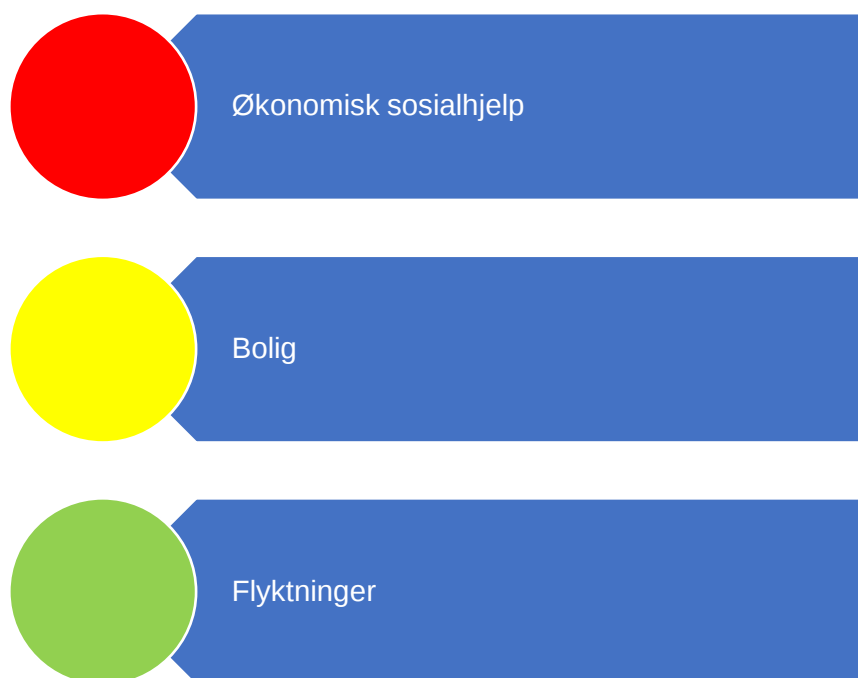
Ørland kultursenter KF (Ørland) og Campus Fosen KF (Bjugn), inklusive drift av Ørland sparebank arena er fra 01.01.2020 en del av Roret Ørland KF som favner all kultur, historie og idrett i nye Ørland kommune. Drift/vedlikehold av bygninger har Ørland kommune ansvaret for. Budsjettforslaget for 2020 viser at kommunestyret er opptatt av ivaretagelse av museene i kommunen, og har bevilget 530 000 kroner til dette. Nytt kommunalt foretak for kultur, idrett og arrangement med ambisjoner i et regionalt, nasjonalt og internasjonalt perspektiv er under etablering. Kommunen mener dette blir et spennende foretak og vil ha stor betydning for innbyggernes helse og trivsel.

I Ungdataundersøkelsen for 2018 svarer 63 prosent i Ørland og 57 prosent i Bjugn at de er fornøyde med lokalmiljøet sitt. Sammenlignet med Sør-Trøndelag og Norge, som har en andel på 70 prosent, er dette noe lavere. Andelen som deltar i organisert fritidsaktiviteter i kommunene avviker ikke stort fra andelen for Sør-Trøndelag og Norge.

Ørland kommune har et tilbud, «Ung Fritid» som er et tilbud til ungdommer og unge voksne som ikke så lett kan ta i bruk eller etablere en sosial møteplass på egen hånd. Det legges opp til en aktivitet per måned hele året, og det lages hver måned et infoark med opplysninger om blant annet aktivitet, sted og pris. Revisor finner ikke oppdatert informasjon om tilbudet på den nye kommunen sin hjemmeside.

4.2.2 Velferd

I figur 6 er risikovurderingen innenfor velferd oppsummert.

Figur 6. Risikovurdering velferd

Revisor sin samlede vurdering av risiko og vesentlighet relatert til velferd tilsier at risikoen er høy innenfor økonomisk sosialhjelp. Statistikk viser at Ørland kommune ligger dårligere an enn resten av Norge når det kommer til stønad til livsopphold. Samtidig kan reduksjon i satsen for arbeidsavklaringspenger føre til at flere unge blir avhengig av økonomisk sosialhjelp.

I fortsettelsen under følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingene.

Økonomisk sosialhjelp

Tabell 12. Økonomisk sosialhjelp

Nøkkeltall	Bjugn	Ørland	KOSTRA-gruppe	Landet uten Oslo
	2019	2019	2019	2019
Sosialhjelpsmottakere (antall)	93	109	5530	116032
Antall barn i familier som mottok sosialhjelp	49	62	2811	58573

Kilde: SSB

Statistikken fra KOSTRA viser at antall sosialhjelpsmottakere har gått ned i Ørland fra 2016. For Bjugn har det vært stabilt med antall sosialhjelpsmottakere fra 2016 og til 2019. Antall barn i familier som mottok sosialhjelp har vært stabilt i perioden 2016-2019 for begge kommunene. Samtidig viser folkehelseprofilen 2020 for Ørland at kommunen ligger signifikant dårligere enn landet som helhet når det gjelder barn av enslige forsørgere og stønad til livsopphold i alderen 20-66 år.

I økonomiplanen 2020-2023 skriver kommunen at de innfører digital søknad om økonomisk sosialhjelp. Det legges opp til redusert sats på arbeidsavklaringspenger for ungdom under 25 år, noe som kan føre til at flere under 25 år vil være avhengig av økonomisk sosialhjelp. Dette vil være risikoøkende for kommunen.

Bolig

Tabell 13. Bolig

Nøkkeltall	Bjugn	Ørland	KOSTRA-gruppe	Landet uten Oslo
	2019	2019	2019	2019
Totalt antall kommunalt disponerte boliger (antall)	132	90	4283	95871
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere (antall)	27	17	21	21
Brutto investeringsutgifter til boligformål per innbygger i kroner (kr)	152	683	972	1553
Lønnsutgifter per eid kommunal bolig (kr)	8121	0	11835	9535
Andel nye søkere som har fått avslag på kommunal bolig (prosent)	47	40	25	27
Antall boliger godkjent av kommunen for finansiering med startlån, per 1000 innbyggere (antall)	2.0	1.7	3.6	1.4
Antall husstander tilkjent statlig bostøtte fra Husbanken per 1000 innbyggere (antall)	12.3	10.4	23.3	13.4

Kilde: SSB

Tidligere Bjugn kommune har flere kommunalt disponerte boliger per 1000 innbygger sammenlignet med tidligere Ørland kommune, KOSTRA-gruppen og landet uten Oslo i 2019. Tidligere Ørland kommune har færre boliger enn sammenligningsgruppene. Når det gjelder brutto investeringsutgifter til boligformål per innbygger har tidligere Ørland høyere utgifter enn Bjugn i 2019. Samtidig har begge kommunene høyere andel med nye søkere som har fått avslag på kommunal bolig sammenlignet med både tilhørende KOSTRA-gruppe og landet uten Oslo.

Flyktninger

Tall fra KOSTRA viser at tidligere Ørland hadde 22 mottakere av introduksjonsstønaden i 2019, mens Bjugn hadde 15 mottakere av introduksjonsstønaden i 2019. Mottakere av introduksjonsstønaden per 1000 innbygger utgjør 4,1 for Ørland og 3,0 for Bjugn i 2019. Gjennomsnittlig deltakelseslengde på introduksjonsstønaden er 8 måneder i begge kommunene i 2019.

Nye Ørland kommune har fått anmodning om bosetting av 15 flyktninger i 2020. Kommunen forventer at det er overføringsflyktninger og barnefamilier som kommer, og kommunen anslår

at dette er mennesker som vil trenge tett oppfølging både i forhold til bo-veiledning og kvalifisering for å bli selvhjelpen.

Flyktningetjenesten er organisert under kvalifiseringsenheten sammen med voksenopplæringen. Disse ble høsten 2019 samlokalisert ved nedre internat i Bjugn under felles ledelse. Kommunen skriver i økonomiplanen at et er redusert i ledelse og antall elevgrupper innenfor kvalifiseringsenheten.

4.2.3 Helse- og omsorgstjenester

I figur 7 er risikovurderingen innenfor helse- og omsorgstjenester oppsummert.

Figur 7. Risikovurdering helse og omsorg

Revisor sin samlede vurdering av risiko og vesentlighet relatert til helse- og omsorgstjenester tilsier at risikoen er høy innenfor hjemmetjenesten, sykehjem, psykiatri/psykisk helsevern og rus. Ørland kommune opplever en press på sine tjenester samtidig som det blir strammere økonomiske rammer. Konsekvensene av reduksjon i tjenestene kan være alvorlige innenfor hjemmetjenesten og sykehjem. Statistikk for Ørland kommune viser at flere unge sliter med psykisk helse og rus. Kommunen reduserer samtidig sine ressurser som kan påvirke tilbudet til innbyggerne. Det vil være alvorlige konsekvenser ved svakheter eller mangler i disse tjenestene.

I fortsettelsen under følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingene.

Hjemmetjenesten og sykehjem

På grunn av få rapporterte tall til foreløpig publisering av KOSTRA-tall 2019, brukes tall for 2018 i tabellen nedenfor for helse og omsorg.

Tabell 14. Helse og omsorg

Nøkkeltall	Bjugn	Ørland	KOSTRA-gruppe	Landet uten Oslo
	2018	2018	2018	2018
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helseutdanning (prosent)	72	79	76	76
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	17	28	32	32
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent)	44	57	36	48
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem (prosent)	2	9	9	12
Andel brukertilpassede enerom m/ eget bad/wc (prosent)	100	94	92	90
Andel innbyggere 67-79 år med dagaktivitetstilbud (prosent)	0.00	1.27	0.75	0.67

Kilde: SSB

Tabellen viser at tidligere Ørland kommune har en høyere andel brukere av hjemmetjenester i alderen 0-66 år enn sammenligningsgruppene i 2018. Samtidig har Ørland en høyere andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem enn tidligere Bjugn kommune i 2018.

I økonomiplanen 2020-223 har kommunen foreslått å slå sammen korttidsavdelingene og samle dette tilbudet på Brekstad. Dette betyr reduksjon av 12-16 sengeplasser og inntil 12,7 årsverk knyttet til sykehjemsavdelingen i Bjugn, noe som er en antatt innsparing på 6 millioner kroner. Tabellen ovenfor viser at Bjugn har hatt 100 prosent brukertilpassede enerom med eget bad/WC i 2018, mens Ørland har hatt en andel på 94 prosent.

Kommunen har i forbindelse med sammenslåingsprosessen hatt flere analyser av hvordan den økonomiske situasjonen har vært og vil bli innenfor helse og omsorg. Analysene har konkludert med at tidligere Bjugn kommune har drevet vesentlig dyrere enn tidligere Ørland kommune, og kostnadene har vært knyttet til hjemmebasert omsorg. Begge kommunene har hatt budsjetter som har vært under gjennomsnittet og som gir utfordringer når kommunen må ta ned driften ytterligere. Kommunen skriver videre at tjenesten med hjemmebasert omsorg forventer økt press på sine tjenester framover, som består av hjemmesykepleie, hjemmehjelp, hverdagsrehabilitering og dagaktivitetstilbud for hjemmeboende. Enheten har en stor utfordring ved bortfall av prosjekttinntekter i størrelsesorden 5,5 millioner kroner fra neste år.

Helsedirektoratet har gitt prosjektmidler til de tidligere kommunene Bjugn og Ørland over flere år for å etablere et tilbud for hjemmeboende demente. I 2019 fikk kommunene til sammen litt

over 5 millioner kroner. Fra 01.01.2020 blir dagaktivitetstilbud en lovpålagt tjeneste. Tilskuddet er vesentlig redusert i 2020 noe som vil gi kommunen utfordringer. Andre prosjekter som omhandler forebygging, blant annet hverdagsrehabilitering, kommunalt rusarbeid, og prosjekt, og som drives i samarbeid med oppvekstsektoren vil kommunen måtte avslutte uten videre finansiering.

Tabell 15. Kompetanse i helse og omsorg

Avtalte årsverk per 10 000 innbygger	Bjugn	Ørland	KOSTRA-gruppe	Landet uten Oslo
	2019	2019	2019	2019
Geriatrisk sykepleier	2.02	5.59	4.72	4.09
Sykepleiere med spes./vd. utd.	9.65	10.59	7.25	7.79
Sykepleier uten spesialitet/videreutdanning	41.49	47.40	47.76	47.86
Hjelpepleier	69.31	42.51	50.03	45.46
Ergoterapeut	4.04	2.24	1.03	2.20
Miljøterapeut og pedagog	4.91	5.12	6.60	7.72
Aktivitør	5.37	1.86	3.05	1.98
Omsorgsarbeider	24.62	9.99	9.38	8.35
Helsefagarbeider	37.91	25.73	40.80	42.18
Annet omsorgspersonell med helseutdanning	16.52	8.72	14.34	14.44
Pleiemedhj/ass, hjemmehj/prakt bist eller annen brukerrettet tj.	75.33	32.40	58.90	58.20

Kilde: SSB

Tabellen ovenfor gir foreløpige tall for 2019 for de to tidligere kommunene Bjugn og Ørland. Tabellen viser at Bjugn har i 2019 et høyere avtalte årsverk per 10 000 innbygger av hjelpepleiere sammenlignet med Ørland. Tilsvarende gjelder for omsorgsarbeidere og helsefagarbeidere. Når det gjelder avtalte årsverk innenfor helsefagarbeider har både Bjugn og Ørland færre årsverk sammenlignet med tilhørende KOSTRA-gruppe og landet uten Oslo i 2019. Til sammenligning har kommunene i 2019 flere avtalte årsverk når det gjelder sykepleiere med videreutdanning enn sammenligningsgruppene.

Psykisk helsevern og rus

Tabell 16. Psykiatri og rusomsorg

Nøkkeltall	Bjugn	Ørland	KOSTRA-gruppe	Landet uten Oslo
	2019	2019	2019	2019
Andel netto driftsutgifter til tilbud til personer med rusproblemer (prosent)	-1.0	28.5	9.4	13.9
Årsverk av psykiatriske sykepleiere per 10 000 innbyggere (helse- og omsorg) (antall)	2.0	1.9	5.3	4.9
Årsverk av personer med videreutdanning i psykisk helsearbeid per 10 000 innbyggere (helse og sosial) (antall)	6.1	7.3	10.0	9.0

Årsverk av personer med videreutdanning i rusarbeid per 10 000 innbyggere (helse og sosial) (antall)	1.2	1.9	4.8	3.2
--	-----	-----	-----	-----

Kilde: SSB

Tabellen ovenfor viser at de tidligere kommunene Bjugn og Ørland har færre årsverk knyttet til psykiatri og rusomsorg sammenlignet med KOSTRA-gruppen og landet uten Oslo i 2019. Det framkommer fra økonomiplanen for 2020-2023 at Fosen helse bistår kommunen med tjenester innen psykisk helsehjelp med blant annet to kommunepsykologer og rask psykisk helsehjelp. Kommunen har flere godt utdannende medarbeidere som arbeider med forebygging, oppfølging og veiledning.

Kommunen har nylig avdekket utfordringer med ungdom og rus. Folkehelseprofilen 2020 for nye Ørland kommune viser at kommunen ligger signifikant dårligere an enn landet som helhet når det gjelder psykiske symptomer og lidelser. I ungdataundersøkelsen 2018 for tidligere Bjugn kommune svarer 29 prosent at de er mye plaget av ensomhet. Til sammenligning har Sør-Trøndelag og Norge 19 prosent, mens Ørland har 18 prosent. Videre komme det fram i undersøkelsen at 24 prosent i Bjugn kommune og 21 prosent i Ørland kommune er mye plaget av depressive sykdommer. Dette er en høyere andel enn både Sør-Trøndelag og Norge, som har en andel på henholdsvis 14- og 13 prosent. Begge de to tidligere kommunene har en lavere andel av ungdommene som tror på et lykkelig liv sammenlignet med Sør-Trøndelag og Norge.

Den nye kommunen har gjennom familiens hus ansvar for spesialfunksjonene i ny kommune. Viktige oppgaver for enheten er forebygging, helseberedskap, psykososialt kriseteam og veteranplanarbeid. Avdelingen familie og forebygging – psykisk helse og rus er organisert under familiehelse sammen med legetjenesten, helsestasjonen og fysio- /ergoterapitjenesten. Avdelingen består av rustjenesten, psykisk helsearbeid, eldrelos, barne- og ungdomsloser og foreldreveiledning.

Andelen som har vært beruset på alkohol det siste året er høyere i både tidligere Bjugn og tidligere Ørland sammenlignet med Sør-Trøndelag og Norge, viser tallene fra ungdataundersøkelsen 2018. Kommunalt forebyggende team samarbeider tett med politiet om ungdom og rus sammen PPT og konfliktrådet i fylket (ruskontrakter). Det framkommer av økonomiplanen at budsjettforslaget som foreligger vil redusere ressursene innenfor psykisk helse og rusarbeid.

Funksjonshemmede og psykisk utviklingshemmede

Revisor finner lite informasjon om dette i den nye kommunen. De to tidligere kommunene har begge hatt aktivitetssenter og egne bofellesskap for funksjonshemmede og psykisk utviklingshemmede.

Revisjon Midt-Norge har våren 2020 skrevet særattestasjoner for særlig ressurskrevende brukere for Bjugn og Ørland i 2019. For de to kommunene var det samlet sett netto lønnsutgifter på kr 42,2 millioner, for 12 brukere som har så stort tjenestebehov at dette utløser tilskudd til toppfinansiering fra Helsedirektoratet. Revisjon Midt-Norge vil også bekrefte antall psykiske utviklingshemmede over 16 år med enkeltvedtak om tjenester fra kommunen per 1.1.2020. Denne rapporteringen av 32 personer har betydning for rammetilskuddet i 2021.

På bakgrunn av dette vurderer revisor risikoen for funksjonshemmede og psykisk utviklingshemmede at risikoen er middels.

Lege/ legevakt/ psykolog/ helsestasjon

Etter kommunesammenslåingen har Ørland Legesenter og Bjugn Legekontor blitt Ørland Legetjeneste. De har nå felles journalsystem og andre organisatoriske løsninger, men legene har ikke flyttet kontor. Kommunen inngår i Fosen legevakt som er lokalisert ved Fosen Distriktsmedisinske senter/Ørland Medisinske senter, Brekstad.

Ørland kommune skriver i økonomiplanen 2020-2023 har de har hatt store utfordringer med rekruttering av leger de siste årene. Dette gjelder spesielt for Bjugn legekontor, som har ført til stor arbeidsbelastning på legene gjennom året. Kommunen skriver at et tiltak som kan bidra til rekruttering er å opprette en 100 prosent kommunal legestilling. Kommunen har 50 prosent lønnsmidler til dette og vil søke tilskudd for stillingen. Fra 2023 er det lovpålagt å være spesialist når man skal jobbe som allmennlege. Kommunen har seks leger i spesialiseringsløp og har satt av 200 000 kroner til opplæring og kurs.

Helsestasjonen for Ørland kommune er lokalisert på Familiens Hus på Brekstad, Ørland Medisinske senter. Kommunen har to helsesykepleiere ved helsestasjonen og skolehelsetjenesten. Fra 01.01.202 har helsestasjonen en spesialist i pediatri/barnelege i 20 prosent stilling. Kombinert med nærhet til poliklinikken på Brekstad hvor ulike prøver kan tas og analyseres raskt har kommunen fått en kvalitetsheving som skal komme barn i kommunen til gode. Det foreligger et politisk vedtak om helsestasjonens beliggenhet i Bjugn. Dette tilbudet blir ikke likestilt med det kommunen kan tilby på helsestasjonen på Brekstad. På grunn av knappe ressurser og situasjonsbildet mener kommunen det er best å samle spesialfunksjonene under samme tak på Brekstad. Et innbyggerinitiativ medfører at helsestasjon og legekontor i Bjugn diskuteres som egen sak i kommunestyrets møte den 2. april 2020.

Folkehelse

Ørland kommune har en egen folkehelsekoordinator, som er et risikoreduserende tiltak. Folkehelse og frivillighet er en egen enhet under fagområdet for næring arbeid og kultur. I

økonomiplanen 2020-2023 er overordnet ambisjon for folkehelsearbeidet i perioden å sette i gang målrettet forebyggende helsetiltak gjennom deltakelse i folkehelseprogrammet i Trøndelag 2017-2023 hvor satsingsområde Fosen er «iLAG – Barn og unge sammen på fritida». Kommunen skal i tillegg utarbeide et oversiktsdokument i 2020 som viser påvirkningsfaktorer på innbyggernes helse i Ørland og som vil danne grunnlag for kommuneplanarbeidet. Det er i forskrift om oversikt over folkehelsen krav om at oversiktsdokumentet utarbeides hvert fjerde år.

Enheten for folkehelse og frivillighet vil i budsjettforslaget 2020 reduseres med 400 000 kroner. Konsekvensen er at det ikke lyses ut stilling etter daglig leder i Bjugn frivilligsentral. Det kan føre til at man mister nyttig lokalkunnskap og at oppgaver som blir utført i de to tidligere kommunene ikke blir ivaretatt på samme måte som før.

Folkehelseprofilen 2020 for Ørland viser at kommunen er signifikant dårligere enn resten av landet når det gjelder overvekt og fedme for de som er 17 år. Samtidig er kommunen signifikant dårligere enn landet som helhet når det gjelder unge som er fornøyde med sin egen helse. Ørland ligger også signifikant dårligere an enn landet når det gjelder bruk av antibiotika.

4.2.4 Teknisk drift

Figur 8 oppsummerer risikovurderingene innenfor teknisk drift.

Figur 8. Risikovurdering teknisk

Revisor sin samlede vurdering av risiko og vesentlighet relatert til teknisk drift tilsier at risikoen er høy innenfor byggesak. De tidligere kommunene Bjugn og Ørland har svært ulik saksbehandlingstid for byggesaker, noe som kan medføre at innbyggerne i den nye sammenslåtte kommunen opplever ulik behandlingstid for samme tjeneste.

I fortsettelsen under følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingene.

Planarbeid

Ørland kommune må i løpet av 2020 utarbeide en planstrategi som beskriver hvilke planer som skal utarbeides for den nye kommunen og når dette skal gjennomføres. Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel må utarbeides for at kommunen skal jobbe strategisk. Kommunen laget med bakgrunn i ROS-analysen fra forsommeren 2019 en overordnet beredskapsplan. Gjennom godt planverk og øvelser skal kommunen være forberedt på å håndtere uønskede hendelser og ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet.

Revisor vurderer risikoen tilknyttet planarbeidet til middels for kommunen. Bakgrunnen for det er at kommunen skal i gang med arbeidet for planstrategien i 2020.

Byggesak

Tabell 17. Byggesak

Nøkkeltall	Bjugn	Ørland	KOSTRA-gruppe	Landet uten Oslo
	2019	2019	2019	2019
Byggesøknader i alt behandlet (antall)	146	177	2834	68029
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist (dager)	11	20	20	18
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist (dager)	17	55	40	33
Andel av innvilgete byggesøknader som skjer gjennom vedtak om dispensasjon fra plan (prosent)	38	8	18	17

Kilde: SSB

Tabellen viser at tidligere kommune Ørland har gjennomsnittlig lengre saksbehandlingstid for byggesaker sammenlignet med tidligere Bjugn kommune i 2019. For byggesaker med 12 ukers frist er gjennomsnittlig saksbehandlingstid i Ørland 55 dager, noe som er lengre enn både tilhørende KOSTRA-gruppe og landet uten Oslo. Bjugn kommune har lavere gjennomsnittlig saksbehandlingstid enn alle sammenligningsgruppene i 2019. Samtidig har Bjugn en høyere andel av innvilgete byggesøknader som skjer gjennom vedtak om dispensasjon fra plan sammenlignet med de andre gruppene i 2019.

Fra nye Ørland kommune sin hjemmeside framkommer det at kommunen per i dag ikke tilrettelagt for mottak av dokumenter fra Byggsøk i elektronisk form. Det arbeides imidlertid

med å tilrettelegge for bruk av Byggsøk, men foreløpig kan dokumentene sendes som vedlegg i en e-post.

Med bakgrunn i ulik saksbehandlingstid i de to ulike kommunene vurderer revisor byggesak som høyt. Innbyggerne i nye Ørland kommune kan oppleve ulik saksbehandlingstid for samme tjeneste. Det ble i 2016 gjennomført en forvaltningsrevisjon om byggesak i tidligere Bjugn kommune, mens det i tidligere Ørland ikke har vært gjennomført tilsvarende forvaltningsrevisjon innenfor byggesak.

Eiendomsforvaltningen

Tabell 18. Eiendomsforvaltning

Nøkkeltall	Bjugn	Ørland	KOSTRA-gruppe	Landet uten Oslo
	2019	2019	2019	2019
Netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i prosent av samlede driftsutgifter (prosent)	11.2	12.9	8.0	9.0
Areal på formålsbygg per innbygger (m2)	3.86	9.35	4.71	4.91
Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter (kr)	918	527	593	600
Formålsbygg areal totalt	19126	50170		

Kilde: SSB

Tabellen for eiendomsforvaltning viser at netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i prosent av samlede driftsutgifter er noe høyere i Bjugn og Ørland i 2019 sammenlignet med KOSTRA-gruppen og landet uten Oslo. Tabellen viser at Ørland har et større areal på formålsbygg per innbygger enn sammenligningsgruppene. Samtidig har Bjugn høyere utgifter til vedlikehold per kvadratmeter enn sammenligningsgruppene.

I økonomiplanen 2020-2023 skriver kommunen at kommunens bygg og anlegg vil få noe redusert vedlikehold. Eiendomsforvaltningen arbeider aktivt med å effektivisere renholds- og driftstjenestene uten å redusere kvalitetsnivået. Kommunen har mange nye bygg, men også mange bygg som etter hvert har meget dårlig teknisk stand. Kommunen har behov for gjennomgang av de kommunale byggene for å få en oversikt over status og danne grunnlaget for vedlikeholds- og investeringsplaner. Satsingsområdene innenfor eiendomsforvaltningen er blant annet å etablere gode driftsrutiner for nytt skolebygg og ny idrettshall, samt rekruttere gode medarbeidere med kompetanse for drift av kommunale bygg.

Ørland skal gjennom reduksjon av arealene som driftes redusere driftskostnadene. Ved salg kan kommunen redusere driftskostnadene ytterligere, i tillegg kan salg redusere låneopptaket. Alternativt kan en leie ut til næringsformål.

Vann og avløp

Tabell 19. Vann og avløp

Nøkkeltall	Bjugn	Ørland	KOSTRA-gruppe	Landet uten Oslo
	2019	2019	2019	2019
Årsgebyr for vannforsyning – ekskl. mva.	3768	4578	3109	3739
Andel fornyet kommunalt ledningsnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	0.80	0.99	..	0.65
Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje (prosent)	..	..	..	29.8
Årsgebyr for avløpstjenesten – ekskl. mva.	3592	3584	3988	4142
Andel fornyet kommunalt spillvannsnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	..	..	..	0.64
Andel innbyggere tilknyttet anlegg der rensekrav er oppfylt (prosent)	..	..	..	..

Kilde: SSB

Årsgebyret for vannforsyning er høyere i tidligere Ørland kommune enn i Bjugn kommune i 2019. Nye Ørland kommune skriver i økonomiplanen 2020-2023 at fokusområdet er lekkasjesøking på drikkevannsnettet og utskifting av gamle rørledninger. Investeringer i årene framover vil dreie seg om nødvendige fornyelser av ledningsnettet. Sikkerhet og kapasitet ved vannbehandlingsanlegget ved Brulia, høydebassengene og pumpestasjonene prioriteres.

Det var Barset felleskommunale vannverk IKS som hadde ansvaret for vannkilden, vannbehandlingsanlegget og overføringsledningene i Bjugn og Ørland kommune fram til og med 2019. Fra 1.1.2020 er virksomheten en integrert del av Ørland kommune.

Det framkommer i økonomiplanen at lekkasjetetting og utskifting av avløpsledninger er et prioritert område i kommunen. Ørland må tilpasse seg nye klimautfordringer, og avløpsledninger må dimensjoneres opp for å ha kapasitet til økt nedbørsmengde/intensivnedbør.

Renovasjon

Tabell 20. Renovasjon

Nøkkeltall	Bjugn	Ørland	KOSTRA-gruppe	Landet uten Oslo
	2019	2019	2019	2019
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva, (gjelder rapporteringsåret+1) (kr)	2896	2894	2589	2851
Andel levert til materialgjenvinning inkl, biologisk behandling (prosent)	31.1	31.1	..	..

Kilde: SSB

Fosen renovasjon har ansvaret for innsamling av forbruksavfall i Ørland kommune, i tillegg til kommunene Indre Fosen og Åfjord. Tabellen ovenfor viser årsgebyret for avfallstjenesten som

er lik for Bjugn og Ørland i 2019. Til sammenligning fraviker årsgebyret ikke fra årsgebyret for landet uten Oslo i 2019.

Revisjon Midt-Norge skal utføre eierskapskontroll av Fosen Renovasjon IK i 2020, og revisor vurderer derfor renovasjon til lav risiko siden avfallstjenesten vil bli ivaretatt gjennom eierskapskontrollen.

Brann- og redningstjenester

Ørland kommune inngår i det interkommunale selskapet Fosen Brann og Redning IKS. Fra hjemmesiden deres framkommer det at de fortsetter det gode samarbeidet med Ørland hovedflystasjon. Det skal bygges ny brannstasjon i Botngård i henhold til vedtatte planer.

Samferdsel

Ørland kommune skriver i økonomiplanen 2020-2023 at drift og vedlikehold av veier og parkanlegg må tilpasses de nye klimaforholdene. Av de kommunale veiene i tidligere Ørland har samtlige fast dekke. I tidligere Bjugn er det langt flere grusveier. Budsjettene har de senere årene vært stramme og standarden på kommunale veier i Bjugn og plasser er blitt redusert.

Kommunen har også flere kaianlegg. Tilstanden på disse anleggene er slik at de trenger en kraftig oppgradering dersom de i framtiden skal fungere som forutsatt. Ørland har også flere store grøntarealer som krever regelmessig vedlikehold. Kommunen har mottatt flere positive tilbakemeldinger på grøntanlegg i sentrum og oppgradering av to badeplasser.

Kommunen reduserer en stillingsandel i en ingeniørstilling som medfører utfordringer i arbeidet med fremtidig drift og vedlikehold av veier og grøntareal.

Gatebelysningen i Ørland skal reduseres om natten og høsten som innsparingstiltak. Tidligere Ørland kommune har mer lysbruk hele perioden med mørke forhold enn i tidligere Bjugn.

Næring

Ørland kommune har en egen enhet for næring som omhandler lufthavn og eiendomsutvikling, forsvarskoordinator/Fosen innovasjon, Ørland næringsforening og Metro AS. Ørland kommune eier og drifter sin egen sivile flyplass, Ørland lufthavn. Flyselskapet Air Leap står for driften av flyruten mellom Ørland og Oslo lufthavn. Ørland kommune har en egen avtale med Samferdselsdepartementet om kompensasjon av kostnader til drift av flyplassen. I avisartikkel i Fosna-Folket 20. august 2019 skriver avisen at det er kommunen som bærer den økonomiske risikoen ved å drifte lufthavnen. Regnskapet 2018 viser at tidligere Ørland kommune brukte 4,7 millioner kroner på drift av lufthavnen og fikk i tillegg utbetalt 2,1 millioner kroner fra staten til den statlige oppgaven det er å drifte en flyplass. Opprettholdelse av Ørland lufthavn er viktig

for næringslivet i kommunen og Forsvaret, og revisor vurderer risikoen tilknyttet lufthavnen som middels.

I avisartikkelen framkommer det at kommunen har søkt om økt bevilgning fra departementet, men det er usikkert om dette blir bevilget. Dermed må kommunen selv dekke utgiftene de har med lufthavnen utover tilskuddet. Fra 2021 skal Trøndelag fylkeskommune overta ansvaret for støtten til Ørland lufthavn, men kommunen forventer at overføringen av tilskuddet vil fortsatt være i tråd med avtalen som sier 2 millioner kroner årlig (2008) som har blitt prisjustert de senere år.

Ørland hovedflystasjon er Ørland kommune sin største arbeidsplass. Hovedflystasjonen er statlig drevet og nasjonal kampflybase. Hovedsatsinger innen næring i Ørland kommune er ifølge økonomiplanen 2020-2023 forsvarsrelatert næring, havbruk, landbruk, industri, turisme og reiseliv og handel. Det skal legges til rette for samhandling med innovasjons- og kunnskapsmiljø. Næringsapparatene i de to tidligere kommunene er samlokalisert i Næringens hus som holder til i det tidligere rådhuset på Brekstad. Det planlegges kontorfellesskap for næringsaktører og pendlerkontor med tilgang til møterom, enkeltkontor, kantine og andre fellesfasiliteter.

Ørland kommune produserer grønn energi fra både vannkraft fra FosenKraft sitt kraftanlegg i Teksdal og vindkraft fra Valsneset. Nye vindmøller blir etablert på Storheia på kommunegrensen mot Åfjord kommune.

Miljø og klima

Ørland kommune skriver at et av satsingsområdene er klimatilpassing i form av overvannshåndtering som nevnt tidligere. Kommunen skal ha et klimaregnskap der de hele tiden av oversikt over utslipp av CO₂.

4.3 SELSKAPER HVOR KOMMUNEN HAR EIERINTERESSER

I figur 9 er risikovurderingene knyttet til kommune sine eierinteresser oppsummert og grunnlaget for vurderingene er nærmere vurdert i fortsettelsen. Selskaper som trekkes fram til å ha høy eller moderat risiko, bør få gjennomført både eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon. Forvaltningsrevisjon i selskaper bør på generelt grunnlag undersøke selskapenes måloppnåelse både opp mot eiers ønsker og selskapets formål. Videre er selvkost i selskaper som er omfattet av dette spesielt relevant. Selskaper som utøver viktige tjenester for kommunen, bør få tjenesteutøvelsen revidert.

Figur 9. Risikovurdering eierskap

Eierinteresser i nye Ørland kommune ble behandlet i fellesnemdas sak 5 i 2019. Det ble vedtatt at nye Ørland kommune viderefører de interkommunale samarbeidene som tidligere Ørland og Bjugn kommune var engasjert i der andre kommuner inngår. Videre overtar nye Ørland aksjer, andeler og medlemskap i de selskapene som tidligere Ørland og Bjugn kommune eier, deltaker eller er medlem i. Kommunen har i forbindelse med arbeidet laget et notat som beskriver eierskap og interkommunale samarbeid i nye Ørland kommune.

Revisor har her satt opp eierinteressene med bakgrunn i eierinteresser i de to tidligere kommunene, Bjugn og Ørland. En tabell nedenfor viser kommunene sine eierandeler i felles selskaper, og en tabell viser kommunenes eierandeler andre selskap.

Tabell 21. Eierandeler til tidligere Ørland og Bjugn kommune i felles selskap

Navn	Eierandel	
	Bjugn	Ørland
BJUGN OG ØRLAND PPT IKS	50.0%	50.0%
BARSET FELLESKOMMUNALE VANNVERK IKS	50.0%	50.0%
SAVA AS	50.0%	50.0%
FOSENKRAFT AS	40.0%	40.0%
FOSEN BRANN OG REDNINGSTJENESTE IKS	30.0%	30.0%
FOSEN RENOVASJON IKS	23.0%	26.0%
FOSEN HELSE IKS	22.72%	22.72%
FOSENVEGENE EI TIMTE BYN AS	7.35%	7.35%
INTERKOMMUNALT ARKIV TRØNDELAGE IKS	2.13%	2.18%
MIDT-NORGE 110-SENTRAL IKS	1.5%	1.65%

FOSEN KONTROLLUTVALGSEKRETARIAT IKS	16.5%	17.0%
TRØNDERENERGI AS	5.24%	2.80%

Tabell 22. Eierandeler til tidligere Ørland og Bjugn kommune i andre selskap

Selskap	Kommune	Eierandel
KOPPARN UTVIKLING AS	Bjugn	100.0%
WAADE EIENDOM AS	Bjugn	100.0%
BREKSTAD GJESTEBRYGGE AS	Ørland	20.0%
ØRLAND HOTELL AS	Ørland	3.93%

Nye Ørland kommune er også medeier i samvirket Revisjon Midt-Norge.

Nye Ørland kommune står 100 prosent ansvarlig for de to kommunale foretakene Roret Ørland KF (jfr. med kapittel 4.2.1) og Valsneset Utvikling KF. Kommunale foretak er ikke omfattet av eierskapskontroll, da de ikke er selvstendige juridiske enheter og regnes som en del av kommunen. Selskapene vil fortsatt være aktuelle for forvaltningsrevisjon. I tillegg er kommunen vertskommune for de interkommunale samarbeidene Fosen Regnskap og Fosen Barnevern.

4.3.1 Eierskapskontroll

Tidligere Ørland kommune har delt sin eierskapsmelding i to deler. Del 1 om prinsipper for godt eierskap er vedtatt i kommunestyret 16.06.2016, og del 2 om oversikt over kommunens interesser i foretak og selskaper er vedtatt i kommunestyret 24.03.2011 med en bemerkning om at delen er under revidering.

Tidligere Bjugn kommune har en eierskapsmelding fra 2018 som kommunestyret tok til etterretning i sak 18/88 den 20.12.2018.

Revisor vurderer det til å være økt risiko i selskaper hvor kommunen har en eierinteresse over 50 prosent. Disse selskapene vil være mer aktuelle for eierskapskontroll, og heleide aksjeselskap er spesielt aktuelle.

Eierskapskontroll må ikke nødvendigvis enten gjennomføres av kommunens generelle eierstyring eller i et enkeltelskap. Det kan være aktuelt å gjennomføre kontroll på tvers av kommunens selskaper, eksempelvis undersøke kjønnsbalanse i styrene, etiske retningslinjer i selskapene og lignende.

4.3.2 Forvaltningsrevisjon i selskaper

Selskaper som utøver viktige tjenester for kommunen, er spesielt aktuelle for forvaltningsrevisjon i selskapet opp mot fastsatte målsettinger og den faktiske tjenesteutøvelsen.

Kommunesammenslåingen har ført til en annen maktfordeling blant eierne, og nye Ørland kommune har blitt enn større eier enn hva de gamle kommunene var. Nye Ørland kommune skriver selv at endring i den enkelte kommunens innflytelse i selskaper kan få konsekvenser for de øvrige eierkommunene.

FosenKraft AS eies av de to tidligere kommunene Ørland kommune (40 prosent) og Bjugn kommune (40 prosent), samt Indre Fosen kommune (20 prosent). Selskapet gjorde i 2015 en større omstrukturering av konsernet som har ført til ytterligere effektivisering og kompetanseøkning i sine virksomhetsområder. Konsernet har sine kontorer i Bjugn. FosenKraft skriver i forbindelse med sitt 80-årsjubileum at selskapet har betydning for framgang, vekst og trivsel for lokalt næringsliv og for innbyggerne i Fosenbygdene. På grunn av kommunesammenslåingen har nye Ørland fått aksjemajoriteten i selskapet og revisor vurderer på bakgrunn av dette at selskapet har høy risiko.

SAVA AS har som hovedoppgave å gi tilrettelagt arbeid, opplæring, arbeidstrening, utprøving, avklaring og kartlegging for mennesker som ikke uten videre kan få eller beholde en jobb i det ordinære arbeidslivet. Selskapet skriver på sin hjemmeside at de har en avdeling i Ørland og en i Bjugn. Personalet har både atføringsfaglig kompetanse og fagkompetanse i forhold til den produksjonen som foregår. Det ble gjennomført i 2016 en selskapskontroll av SAVA AS og revisor vurderer selskapet til å ha middels risiko.

Fosen brann- og redningstjeneste IKS er et selskap som utøver en viktig tjeneste for kommunen. Selskapet har ansvaret for å forvalte brann- og redningstjenesten for sine eierkommuner. Eierkommuner i selskapet har vært Roan, Åfjord, Bjugn og Ørland, som fra 01.01.2020 har blitt til Åfjord og Ørland. Nye Ørland kommune har etter kommunesammenslåingen fått aksjemajoriteten i selskapet. Med bakgrunn i tjenesteytelsen og endringer i eiersammensetningen vurderes selskapet til å ha middels risiko.

Fosen renovasjon IKS eies av de tidligere kommunene Åfjord, Bjugn, Ørland og nåværende kommune Indre Fosen. Kontrollutvalget i nye Ørland kommune har bestilt eierskapskontroll av selskapet, og av den grunn vurderes selskapet til lav risiko.

Fosen helse IKS er et interkommunalt selskap med tre kommuner etter kommunesammenslåingen per 01.01.2020. Kommunene er Indre Fosen, Ørland og Åfjord kommune. Fosen helse utvikler og drifter helsetjenester som er krevende for små kommuner å ivareta alene og mange av tjenestene krever spesialisert kompetanse. Selskapet har gjennom selskapsavtalen en samfunnsutviklerrolle som går på å utvikle kompetanse, fremme folkehelse, tilrettelegge for forskning og utvikling, og bidra til bolyst, omdømme, interessante arbeidsplasser og næringsutvikling. Selskapet utøver viktige tjenester på vegne av

kommunene, og revisor finner ikke informasjon om at det er gjennomført kontroller av selskapet tidligere. Revisor vurderer selskapet til å ha høy risiko.

Fosenvegene ei timte byn AS har som formål å arbeide for utbygging og standardheving av hovedvegene i regionene for å bedre kommunikasjonen internt på Fosen og mellom Fosen og Trondheim. Selskapet skal ta initiativ til å opprette finansieringsselskap/bompengeselskap og utbyggingsselskap. Selskapet kan delta i eller samarbeide med andre selskap med tilsvarende formål. Selskapet står ellers fritt til å sette i verk tiltak og bruke de virkemidler som er tilgjengelige og aktuelle for å fremme formålet med selskapet. Selskapets eiere er fylkeskommunen, Indre Fosen kommune og de tidligere kommunene Åfjord, Ørland og Bjugn. Revisor vurderer selskapet til å ha lav risiko.

Kopparn utvikling AS er et heleid aksjeselskap eid av tidligere Bjugn kommune. Selskapet sitt formål er næringsutvikling i Bjugn kommune. I tillegg administrerer og forvalter selskapet det kommunale næringsfondet. Revisor er ikke kjent med hvordan dette vil praktiseres i nye Ørland kommune. På bakgrunn av at selskapet forvalter eller har forvaltet det kommunale næringsfondet vurderer revisor selskapet til å ha høy risiko.

TrønderEnergi AS eies av flere kommuner i tidligere Sør-Trøndelag fylke. De tidligere kommunene Bjugn og Ørland har en liten eierandel i selskapet. Selskapet arbeider for å skape verdier gjennom miljøvennlig produksjon og energirelaterte tjenester til det beste for regionen. På grunn av flere kommunesammenslåinger fra 2020 er det endringer i eiersammensetningen i selskapet, og revisor vurderer på bakgrunn av dette selskapet til å ha middels risiko. Det er mulighet for en eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon av selskapet i samarbeid med flere av eierkommunene.

KILDER

Sentrale dokumenter som er benyttet er:

- Budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023
- Årsmelding 2018 Ørland kommune
- Årsmelding 2018 Bjugn kommune
- Andre kommunale dokumenter
- Kommunens hjemmeside: <https://orland.kommune.no/>
- Statistikk fra KOSTRA
- Statistikk over sykefraværet fra KS
- Folkehelseprofil 2020 Ørland kommune
- Folkehelseprofil 2019 Ørland kommune
- Folkehelseprofil 2019 Bjugn kommune
- Barnehagefakta.no
- Lokalaviser
- Tilsynsrapporter (se kapittel 3.3)
- Selskaper (se kapittel 4.3) sine hjemmesider
- KS (2019) Status kommune 2019. Der folk bor. Hentet fra <https://www.ks.no/globalassets/fagomrader/demokratiogstyring/lokaldemokrati/010419-KS-status-kommune-2019.pdf>
- Statistisk Sentralbyrå (2019, 6. desember). Befolkning. Hentet fra <https://www.ssb.no/befolkning/statistikker/folkemengde/kvartal>
- Brandtzæg, B. A, Lunder, T. E, Aastvedt, A., Thorstensen, A., Groven, S. & Møller, G. (2019) Utredning om små kommuner. (TF-rapport nr. 473). Hentet fra <https://intra.tmforsk.no/publikasjoner/filer/3455.pdf>

VEDLEGG 1 METODE

Datagrunnlag

Kommunale dokumenter

Ulike kommunale dokumenter inngår i datagrunnlaget. En fullstendig oversikt over kilder vi har benyttet oss av finnes i kildelisten.

Statistikk

Det er hentet inn statistikk fra SSB basert på kommunene sin rapportering til KOSTRA. Bruken av KOSTRA-tall sikrer et likt grunnlag fra år til år og mellom kommuner. Dette forutsetter riktig rapportering fra kommunene. På noen variabler kan tallene avvike mellom KOSTRA og kommunenes egne tall. Dette kan skyldes at beregningsgrunnlaget kan være noe annerledes. De tallene som presenteres er hentet fra SSB sin KOSTRA-statistikk uten at det er gått nærmere inn på beregningene. I denne rapporten brukes foreløpig tall for 2019. Der tall ikke er tilgjengelig er dette kommentert, og revisor har benyttet tall fra tidligere år.

Eksterne dokumenter

Eksterne dokumenter omfatter eksempelvis beskrivelser av generelle risikoområder for kommunene, tilsynsrapporter og medieoppslag. Se kildelisten for utfyllende informasjon.

Intervju i kommunen

Møte med Geir Aune, kommunalsjef økonomi og finans, 1. november 2019.

Vurderinger

Vurdering av risiko- og vesentlighet

Basert på de innsamlede data gjøres det vurderinger på ulike tjenesteområder, økonomi og kommunale driftsområdet. Vurderingene baserer seg på en vurdering av sannsynligheten for at et forhold inntreffer og hvilken konsekvens det gir. I vurderingene benyttes en kombinasjon av sannsynlighet og konsekvens. Tabell en gir en nærmere beskrivelse av ulik grad av sannsynlighet og tabell to forklarer beskrivelsen av ulik grad av konsekvens.

1. Vurdering av sannsynligheten for at et forhold inntreffer:

- Kompleksitet på området (iboende risiko)
- Risikoreduserende tiltak på området fra kommunen eller andre kontrollorgan vurderes ut fra hvor stort fokus det er på området / tjenesten.

2. Vurdering av mulig konsekvens (alvorlighetsgrad) hvis et forhold inntreffer:

- Hvilke konsekvenser har en svakhet eller mangel på kvalitet ved området / tjenesten for innbyggerne. Hvor mange blir berørt og hvor alvorlige er konsekvensene.
- Hvilke konsekvenser har en svakhet eller mangel på kvalitet ved området / tjenesten for kommunen som organisasjon. Konsekvensene kan være relatert til økonomi, omdømme eller eksterne rammebetingelser.

Tabell 23. Beskrivelse av sannsynlighet

Valideringsord	Beskrivelse
Lite sannsynlig	Svært tvilsomt
Mindre sannsynlig	Tvilsomt
Sannsynlig	Det er indikasjoner på
Meget sannsynlig	Vi tror at
Svært sannsynlig	Vi er overbevist om

Tabell 24. Beskrivelse av konsekvens

Valideringsord	Beskrivelse	Eksempel
Ubetydelig konsekvenser	Ufarlig	Mindre feil, eller overtredelse av internt regelverk som på kort sikt ikke vesentlig truer kommunens produktivitet, måloppnåelse eller tjenester til borgerne.
Mindre alvorlig konsekvenser	Farlig/lite alvorlig	Mangelfull forvaltning der konsekvensene ikke nødvendigvis er alvorlige. Dette kan gjelde feil og mangler som har økonomiske konsekvenser, mindre overtredelse av internt regelverk og lov, eller saker som er tatt opp tidligere og som fortsatt ikke er rettet opp.
Alvorlige konsekvenser	Kritisk/alvorlig	Kun til dels alvorlige konsekvenser, men gjelder saker med prinsipiell eller stor betydning. Misligheter og lovbrudd
Meget alvorlige konsekvenser	Meget kritisk Meget alvorlig	Meget alvorlige brudd på lov eller reglement, eller andre feil og mangler der summen av dette er så stor at dette må ansees som alvorlig i seg selv. Svindel og lovbrudd med konsekvenser
Svært alvorlige konsekvenser	Katastrofalt Svært alvorlig	Fare for liv og helse Korrupsjon og lovbrudd med store konsekvenser

Risiko- og vesentlighetsvurderingen graderes til lav, middels og høy risiko. Figuren nedenfor beskriver kombinasjonen av sannsynlighet og konsekvens som utgjør risikovurderingen. Rød

farge indikerer høy risiko og behovet for forvaltningsrevisjon er høyt. Gul farge indikerer middels risiko, og kan være aktuelle for forvaltningsrevisjon. Grønn farge indikerer lav risiko og et lavt behov for forvaltningsrevisjon.

Sannsynlighet	Konsekvens				
	Ubetydelig konsekvenser	Mindre alvorlig konsekvenser	Alvorlige konsekvenser	Meget alvorlige konsekvenser	Svært alvorlige konsekvenser
Svært sannsynlig					
Meget sannsynlig					
Sannsynlig					
Lite sannsynlig					
Usannsynlig					

Figur 10. Kombinasjon av sannsynlighet og konsekvens

Figur 11. Risikovurdering

Risikovurderingene er oppsummert i figur to og visualisert som trafikklys. Vurderinger som fører til henholdsvis lav, middels og høy risiko plasseres der de hører til i figuren.

Innen enkelte områder har vi valgt å fokusere på KOSTRA-tall og herunder kommunens ressursbruk vurdert opp mot sammenligningsgruppa i KOSTRA og landsgjennomsnittet, og sett på kommunens utvikling over år. Dersom kommunen innen et område synes å bruke mindre ressurser enn sammenlignbare kommuner, kan dette bety at kommunens tjenester ikke

er i samsvar med lov og forskrifter eller kommunens egne vedtak. Dette kan i sin tur medføre at innbyggernes behov ikke fullt ut ivaretas. På den annen side kan nevnte forhold også innebære at ressursene er bedre utnyttet i kommunen enn i sammenlignbare kommuner. Et sikrere svar på hva lavere ressursbruk reelt sett bunner i, vil kreve en grundigere gjennomgang av angjeldende områder.

Vurdering av metoden

Risiko- og vesentlighetsvurderingen er ikke uttømmende for alle deler av kommunens virksomhet, men er overordnet med tanke å identifisere områder hvor det kan være relevant å gjennomføre forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Vurderingene baseres på generelle risikoer for kommune-Norge, særtrekk ved den enkelte kommune og tilgjengelig informasjon om og fra kommunen som, men går ikke i detaljer på enkeltområder. Vurderingene er gjort med utgangspunkt i begrenset informasjon på et overordnet nivå og har ikke gått nærmere inn i for eksempel ulike tjenesteområder. Kommunale dokumenter og statistikk gir et godt grunnlag på et overordnet nivå. I tillegg har revisor intervjuet eller vært i kontakt med kommunen for å innhente data. Vurderingene er et øyeblikksbilde, noe som betyr at det skjer eller kan avdekkes forhold i kommunen i etterkant, som det ikke var mulig å forstå ut fra vurderingene som ble gjort.

Hovedkontor: Brugata 2, 7715 Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidt norge.no